

การศึกษาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ เรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการดำเนินนโยบายสร้างทางหลวงพิเศษ (มอเตอร์เวย์) ที่มีต่อชุมชนข้างทาง : ศึกษากรณีทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 สายกรุงเทพฯ – ชลบุรีสายใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม เนื่องมาจากการสร้างทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 ที่มีต่อชุมชนข้างทางในอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการสร้างทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 กรุงเทพฯ – ชลบุรี (มอเตอร์เวย์) โดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนชุมชนข้างทางที่ทางหลวงตัดผ่าน คือ ตำบลเขาหิน บางฝั่ง บางปะกง ในเขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 200 คน ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC⁺

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 45-54 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาศัยอยู่ในพื้นที่มานานกว่า 24 ปี ในส่วนของผลกระทบทางเศรษฐกิจได้ศึกษาเกี่ยวกับอาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน การถือครองที่ดิน และประเภทการถือครองที่ดิน พบว่าส่วนใหญ่อาชีพหลักทางด้านการเกษตรลดลง แต่อาชีพเกี่ยวกับการจ้างแรงงานจะสูงขึ้น และการถือครองที่ดินส่วนใหญ่ไม่เกิน 3 ไร่ รายได้โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นในขณะเดียวกันภาระหนี้สินก็เพิ่มขึ้นด้วย ส่วนผลกระทบในด้านสังคมมีการส่งบุตรหลานไปศึกษาต่อเพิ่มขึ้น การตั้งบ้านเรือนจะอยู่ในย่านชุมชน มีเครื่องอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่จะเป็นรถจักรยานยนต์ และรถยนต์ และซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรรวดเร็วขึ้น แต่สิ่งหนึ่งที่น่าเป็นห่วงอย่างมากคือ ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมเพราะหลังจากสร้างทางแล้วส่วนใหญ่จะมีปัญหาเกี่ยวกับเสียงรถยนต์ และควันพิษจากเครื่องยนต์ ในส่วนแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขผลกระทบทางเศรษฐกิจ-สังคม อันเนื่องมาจากการสร้างทางหลวงพิเศษ หมายเลข 7 นั้น หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมอาชีพ อาจจะเป็นการเกษตรหรืออาชีพที่ประชาชนมีความถนัด ตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์ป้องกันควันพิษและเสียง รวมทั้งรณรงค์ให้ร่วมกันปลูกป่าชุมชนเพื่อและดูดซับมลพิษสามารถป้องกันมลพิษทางอากาศได้ รวมทั้งจัดประชุมชาวบ้านทำความเข้าใจในการวางผังเมืองและระเบียบชุมชน